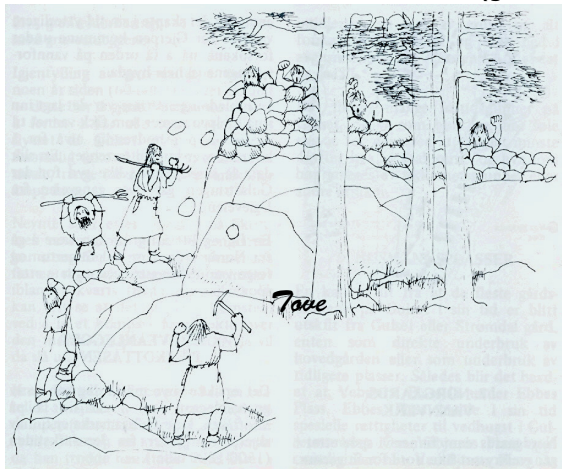

Post 8. "Kjempe" nær Vadrettet - Vestmarka

På den andre sida av Elstrømbua ligger "Kjempe" og Myra. Denne spissen av "Gulsetneset" tilhørte Strømdal Gård (g.nr.1 i Gjerpen). Oppe på åsen (på nord sida ved Skotfossveien) ser vi restene av det

betydelige forsvarsverket, Kjempe bygdeborg. Vi kan se røysaktige murer av gråstein, to murer ca. 100 - 150 m lange. Her oppe forstår man at dette i sin tid må ha vært et utmerket forsvarsanlegg i datidens målestokk med steinmurer og palisader av tre. Borgen er trolig bygget i folkevandringstida (400-600 e. Kr), og den har antakelig tjent som forsvarsverk for sentrale deler av bygda, Falkum og Stein gårder og deres naboer.

"I nærkamp hadde de steiner, sverd og spyd og bondeverget, øksa. - Dersom folk rakk å ta med nok mat og utstyr innen de

forlot hus og hjem, kunne de trolig holde det gående en god stund på borgen. Husdyra jaget de nok helst til skogs, de fikk klare seg selv så lenge.

Det må i sin tid ha vært mange som jobbet i fellesskap på bygdeborgen for å få til et brukbart anlegg. Dette gir oss kanskje en aning om fellesskapsfølelse, samhold også på den tiden." ...

"Kjempe" eller "Kjempeåsen? Begge navnene blir brukt. Om navnet er dannet av verbet "å kjempe", og således henspiller på bygdeborgen, er mest trolig. Navn som dette, forekommer ofte på denne type åser med bygdeborger.

På samme knausen vest for borgen kan en så vidt skimte restene etter bronsealderrøyser i moselaget (stein i ovale flater). I sydhellingen utpå berget, vest for borganlegget, ligger

....Hjellevannet rundt ....

et par store (ca 1 m i diameter) og noen mindre jettegryter. Innenfor bygdeborgens murer ligger en liten flytteblokk og i fjellet nede ved elva kan en observere en hulvei etter breelv. Alt er spor fra istiden.”

(Kilde "Kjempeåsen til Røvarkollen", Skien Historielag TAU)

Terrenget i retning Farelva danner bratte skråninger og styrtninger, og mot Falkum der veien til Villaen (direktørboligen til Skien Cellulosefabrikk på Vaddrettet) og Elstrøm Campingplass i sin tid lå. Der var det før myr og villniss. Det kunne hindre framkomsten for eventuelle fiender. Nå er det oppbygde interne veier og parkeringsarealer på Myrenområdet.

Ved foten rett øst for Kjempeåsen lå altså campingplassen i siste halvdel av 1900-tallet; før brannstasjonen og Elstrømbrua samt renseanlegget ble bygget. Kjempeåsen har bratte fjellskrenter som i tidligere tider virket høyere og mer dominante. Mot vest og nordvest er åsen lavest i forhold til omliggende terreng og derfor mest tilgjengelig.

Turen opp på Kjempeåsen kan en med fordel starte ved bruundergangen inn til Skien brannstasjonen. En kan derfra følge en gammel overgrodd ferdselsvei (bildet) oppover til toppen langs berget syd for åsen, "Bygdeborgveien". Legg merke til borgens nedre forsvarsverk langs denne vegen. Foto: TAU

Dessverre har tidligere oppfylling med søppel og senere stein og jord ødelagt inntrykket av den opprinnelig oppbygde borgveiens nederste del. Nå ligger Bygdeborgveien som i ei grøft på dette stedet. Terrenget var altså mye lavere mot sydvest. Når en kommer høyere opp mot borgen, får vi etter hvert god utsikt over Farelva og områdene omkring.

Det er grunnfjell i berggrunnen. Skuringsstripene etter innlandsisen er tydelige. Ned mot elva kan du se hulveier etter breelv, og opp mot den lille fjellryggen vest for bygdeborgen kan en se jettegryter. Det var på her det lå bronsealder-røyser. Ved fjellfoten nede ved elva hogg man på 1850-tallet ut steinblokker som man fraktet på lekter ned til Langefoss der man bygde Skien sluse.

Her var badeplassen vår", sier Ragnar Olsen samtidig som han viser spor og skuringsstriper etter breelv. Vi ser opp mot Skotfoss. Storelva (Farelva) fant sitt leie i svakhetssonen etter en jordforkastning. I elva her kunne man se "7-manns-steinen" (Stor nok til å ha plass for 7 personer) Den markerte grensen mellom Gulset og Strømdal gårder ut for "Det Sorte Berg". (Grensa er markert på ei gammel håndtegnet kartskisse på Strømdal Gård – nå plassert i kommunens arkiv for gamle kart)

....Hjellevannet rundt ....